

# ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра психології та педагогіки



ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Л. Л. Станіславава

29 серпня 2019

## СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Психологія сексуальності

Освітньо-професійна програма Психологія

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

### Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Янцаловський Олександр Йосифович
Профайл викладача	<a href="http://psy.khnu.km.ua/yantsalovskyj-oleksandr-josyfovych/">http://psy.khnu.km.ua/yantsalovskyj-oleksandr-josyfovych/</a>
E-mail викладача(ів)	topurolog@gmail.com
Контактний телефон	+380979345224
Сторінка дисципліни в ІСУ	<a href="https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=1748">https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=1748</a>
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: вівторок, 2 пара, аудиторія 3-403а; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

### Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	3	5,0	150	51	34		17		99			+	

### Анотація дисципліни

Дисципліна «Психологія сексуальності» сприяє формуванню у студентів теоретичних знань фізіологічних основ сексуальності людини. При вивченні даної дисципліни основний акцент уваги здійснюється на психологічних проявах сексуальності, а саме на аналізі впливу соціокультурних факторів, мотивації сексуальної поведінки, становленні еротичних почуттів, сексуальних орієнтацій. Концепція даного курсу ґрунтується на підході до сексуальної поведінки як до особливого типу людських взаємин.

**Пререквізити:** Анатомія і фізіологія нервової системи та основи фізіологічної регуляції, Психологія здоров'я та психогігієна; **кореквізити:** Робота психолога з сім'єю, Основи психологічної корекції, Робота психолога з дітьми різного віку, Кризова психологія та віктимологія, Переддипломна практика, Кваліфікаційна дипломна робота.

### Мета і завдання дисципліни

**Мета дисципліни** Забезпечити формування засад сексуальної культури, морально-етичних цінностей, мотивування здорового способу життя на базі наукових знань з предмету «Психологія сексуальності», що в подальшому забезпечить збереження репродуктивного здоров'я, сексуальності. Засвоєння основних методик психодіагностики і психокорекції при сексуальних дисфункціях та девіаціях.

**Завдання дисципліни:** засвоєння понятійного апарату дисципліни; формування засад уявлення сексуальної поведінки людини в різних культурах і соціальних групах; засвоєння методик і технік досліджень

чоловічої і жіночої сексуальності та взаємовідносин в сімейній парі; вивчення особливостей психосексуального розвитку людини і його порушень, а також анатомо-фізіологічних основ сексуальності людини; розуміння психологічної і патопсихологічної сутті сексуальних дисфункцій і девіацій; вивчення хвороб які передаються статевим шляхом, ознайомлення з методами контрацепції, аналіз проблеми безпліддя та шляхи її вирішення.

### **Очікувані результати навчання**

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен бути здатним: складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у сфері психології сексуальності у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника; взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; вживати ефективних заходів щодо збереження сексуального здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії; аналізувати стан психофізичного сексуального здоров'я студента, розробляти індивідуальну здоров'язберігаючу програму та проводити динамічний моніторинг її виконання і ефективності засобами та методами АПК «Е – PASS» (електронний паспорт здоров'я).

### **Тематичний і календарний план вивчення дисципліни**

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Соціальне забезпечення сексуальності	Предмет психології сексуальності. Основні методи дослідження сексуальності. Визначення індивідуальних особливостей сексуальності людини	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 1. Виконання домашнього завдання	12	[1] с. 476-479; [4] с. 5-12; [7] с. 7-53; [11] с.11-24; [9] с. 52-58
2	Діагностика порушень сексуального здоров'я. Ч. 1	Психологічне дослідження подружжя і особливостей їх міжособистісних відносин	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 2. Виконання домашнього завдання	10	[1; 2; 5; 7; 8]
3	Діагностика порушень сексуального здоров'я. Ч. 2		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 3	10	[2] с. 353-370; [3] с. 70-81; [4] с. 175-200; [16] с. 124-140
4	Психологічне забезпечення сексуальності. Ч. 1		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 4	10	[2] с. 269-291; [11] с.147-163
5	Психологічне забезпечення сексуальності. Ч. 2	Анатомо-фізіологічні основи сексуальності людини	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 5. Підготовка до тестового контролю з тем 1-5	10	[4] с. 152-175; [6] с. 180-200; [11] с. 140-149
6	Соціально-психологічне забезпечення сексуальності		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 6. Виконання домашнього завдання	10	[5] с. 64-70; [7] с. 200-215; [9] с. 111-124
7	Біологічне забезпечення сексуальності	Подружжя адаптація	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с. 24-50; [7] с. 250-275; [8] с. 171-194
8	Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія. Ч. 1		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с.395-410; [7] с.107-117;
9	Сексуальне здоров'я і сексуальна гармонія. Ч. 2	Корекція порушень сексуального здоров'я	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с.395-410; [7] с.107-117;
10	Гігієна і психогігієна статевого життя. Ч. 1		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с.395-410; [7] с.107-117;
11	Гігієна і психогігієна статевого життя. Ч. 2	Корекція порушень сексуального здоров'я	Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с.395-410; [7] с.107-117;
12	Класифікація порушень сексуального здоров'я.		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 7. Виконання домашнього завдання	10	[5] с.395-410; [7] с.107-117;

	Ч. 1		підготовка до практичного заняття за темою 8		[8] с. 200-215; [13] с. 185-204; [14] с. 72-81
13	Класифікація порушень сексуального здоров'я. Ч. 2	Методи психотерапевтичної корекції порушень сексуального здоров'я			
14	Сексуальні злочини і їх види. Ч. 1		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 9	10	[5] с.291-353; [7] с.99-107; [8] с. 21-55; [13] с. 24-82
15	Сексуальні злочини і їх види. Ч. 2	Сексуальні правопорушення. Мораль і законодавство в різних культурах і народах			
16	Корекція і психопрофілактика порушень сексуального здоров'я. Ч. 1		Опрацювання лекційного матеріалу та літератури, підготовка до практичного заняття за темою 10/ Підготовка до тестового контролю з тем 6-10	7	[1] с. 75-92; [4] с. 156-167; [8] с. 171-224
17	Корекція і психопрофілактика порушень сексуального здоров'я. Ч. 2	Психопрофілактика сексуальної дисгармонії подружжя			

### **Політика дисципліни**

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>).

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну роботу з дисципліни має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою (силабусом).

### **Критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання складається з таких елементів: усне або письмове опитування за результатами виконання завдань для самостійної роботи (домашніх завдань), захист практичних робіт, семестровий контроль (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав семестровий контроль (іспит), вважається невстигаючим.

За кожну тему здобувач вищої освіти має можливість отримати дві оцінки: одну за знання теоретичного матеріалу і виконання домашнього завдання (самостійної роботи); другу за виконання завдань практичного заняття. При оцінюванні беруться до уваги такі елементи: знання теоретичного матеріалу з теми, що з'ясується за допомогою усного або письмового опитування; якість виконання практичних і домашніх завдань; володіння спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати розв'язання ситуаційних задач; своєчасна здача виконаної практичної роботи і домашнього завдання (самостійної роботи) з теми.

Термін захисту практичної роботи і задачі виконаного домашнього завдання (самостійної роботи) вважається своєчасним, якщо здобувач вищої освіти здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати у встановленій викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Якщо студент отримав незадовільну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка "задовільно".

### **Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами**

Аудиторна робота		Самостійна робота		Семестровий контроль
Практичні заняття				
Усне опитування	Тестовий контроль	Есе		Іспит
1	2	Т 1-5	Т 6-10	1
ВК:	0,2	0,2		0,4

**Умовні позначення:** Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

### Критерії оцінювання за видами робіт

#### Усне опитування

Оцінювання знань студентів під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

#### Тестовий контроль

Тематичний тест для студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–10	11–13	14–17	18–20
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

#### Самостійна робота (есе)

Оцінювання індивідуально-творчої роботи включає: особливості змісту есе (світогляд, думки, почуття, ідеї, цінності); особливості композиції (послідовність викладу, аргументованість, переконливість); особливість стилю та мови (наукова проблема, грамотність та індивідуальність авторського стилю); оформлення есе (постановка наукової проблеми, авторська позиція щодо проблеми (критикує, сперечається, переконує, іронізує, нівелює, мотивує).

#### Критерії оцінювання індивідуально-творчої роботи (есе)

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання індивідуально-творчої роботи (есе)
Відмінно	Оформлення – охайне та грамотне, представлені усі елементи есе. Чітко представлено наукову проблему та авторську позицію (критикує, сперечається, переконує, іронізує, нівелює, мотивує). Композиція характеризується послідовністю викладу, аргументованістю та

	переконливістю.
Добре	<i>Оформлення</i> – охайне та грамотне. Представлені не всі елементи есе. Є наукова проблема. Композиція характеризується послідовністю викладу, аргументованістю, проте авторська позиція не чітка.
Задовільно	<i>Оформлення</i> – наявні виправлення та помилки. Наукову проблему представлено поверхово. Композиція характеризується слабкою аргументованістю та не чіткою авторською позицією.
Незадовільно	<i>Оформлення</i> неохайне. Наукова проблема, авторська позиція відсутня.

### Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тої чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

**Оцінювання теоретичних завдань.** При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

#### Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі, грамотно, логічно і обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вміло використовуючи понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті і формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

**Оцінювання тестового завдання.** Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола понять і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5.

#### Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

**Оцінювання практичного завдання.** Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітись в майбутній професійній діяльності.

#### Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент повно і правильно, грамотно і логічно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав детальні і обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Студент повно і правильно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав правильні, але недостатньо детальні і недостатньо обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент неповно відповів на питання практичного завдання, у відповіді допустив неточності і суттєві помилки. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент не відповів або відповів неправильно на питання практичного завдання, не зміг

використати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

Підсумкова оцінка за семестр згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

#### Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75 – 5,00	5	<b>Відмінно</b> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	<b>Добре</b> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	<b>Добре</b> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	<b>Задовільно</b> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	<b>Задовільно</b> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	<b>Незадовільно</b> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	<b>Незадовільно</b> – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

#### Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Провідні чинники статевої соціалізації.
2. Назвіть основні зміни що відбулись під впливом наукових досягнень у розумінні питання сексу?
3. Яку роль відіграли дослідження З. Фрейда у вивченні сексуальності людини?
4. Охарактеризуйте розвиток вітчизняних досліджень сексуальності.
5. Назвіть основні концепції розвитку особистості.
6. Дайте визначення поняття «стать».
7. Що таке «статева ідентичність» і «статева роль».
8. Розкрийте значення сексуальності в між людських відносинах.
9. Які теорії описують сексуальну мотивацію людини.
10. Які психологічні і соціальні фактори обумовлюють статево рольову ідентичність і вибір статевої ролі.
11. Назвіть та охарактеризуйте стадії психосексуального розвитку за Е.-Г. Еріксоном.
12. Охарактеризуйте біологічні аспекти сексуальності у пара пубертатному періоді.
13. Розкрийте особливості сексуальності немовлят.
14. Розкрийте особливості перед пубертатного періоду.
15. Охарактеризуйте психологічні аспекти сексуальності людини у період статевої зрілості.
16. Які цілі і задачі статевого виховання.
17. Ким, як і коли повинна здійснюватись статева освіта.
18. Охарактеризуйте типи подружньої взаємодії.
19. опишіть будову чоловічої та жіночої статевих систем.
20. Назвіть та охарактеризуйте стадії циклу сексуальної реакції (за В.-Х. Мастерсом та В. Джонсон).
21. Охарактеризуйте основні відмінності чоловічого та жіночого копулятивних циклів.
22. Розкрийте значення поняття «сексуальне здоров'я».
23. Дайте характеристику поняттю «сексуальна норма».
24. опишіть основні типи сексуальних фантазій.
25. Що відносять до нетипової сексуальної поведінки?
26. Розкрийте суть і основні причини виникнення гомосексуалізму?
27. Назвіть та охарактеризуйте основні сексуальні девіації.
28. Охарактеризуйте основні види згвалтування.
29. У чому суть явища інцесту?
30. проаналізуйте педофілію як сексуальний злочин.
31. Як виявляється ексгібіціоністська поведінка.
32. Розкрийте основні види вбивства на сексуальній основі.
33. відмінність між поняттями стать та гендер.
34. Поняття статевої ідентифікації та освоєння статевої ролі.
35. Роль статевих стереотипів в освоєнні нормативів гендерної поведінки.
36. Сексуальне та репродуктивне здоров'я.
37. Стратегії та принципи статевого виховання.
38. Особливості сексуальної поведінки сучасних підлітків.
39. Види сексуальних дисфункцій: етіологія та психотерапія.

40. Профілактика сексуальних зловживань щодо дітей та підлітків.
41. Згвалтування, його психологічні наслідки та психотерапія.
42. Психологічні прояви подружнього насильства.
43. Види парафілій та їхня психотерапія.
44. Розкрийте основні причини виникнення сексуальних розладів.
45. Охарактеризуйте типи подружньої взаємодії

### *Рекомендована література*

#### *Основна література*

1. Діденко С. В. Психологія сексуальності: підручник / С. В. Діденко, О. С. Козлова. – Київ : Академвидав, 2009. – 304 с.
2. Супружеская дезадаптация и внебрачные сексуальные связи : монография / О. А. Каденко. – Хмельницкий: ХНУ, 2006. – 239 с.
3. Фрейд З. Очерки по психологии сексуальности / Зигмунд Фрейд ; пер. М. В. Вульфа с предисл. Ив. Дм. Ермакова. – Минск : БелСЭ, 1990. – 166 с.

#### *Додаткова література*

4. Александер Ф. Психосоматическая медицина / Ф. Александер ; пер. с англ. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2002. – 352 с.
5. Бенкет Д. Сексуальные символы : в 2-х ч. Ч. 1 / Джудит Беннет ; пер. с англ. Е. Ю. Дергачевой. – Москва : Крон-Пресс, 1995. – 346 с.
6. Лапина Ю. Тело, еда, секс и тревога: Что беспокоит современную женщину. Исследование клинического психолога [Электронный ресурс] / Юлия Лапина. – 2018. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/516322>.
7. Кляйн М. Сексуальный интеллект [Электронный ресурс] / Марти Кляйн. – 2020. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/584373>
8. Нагоски Э. Как хочет женщина [Электронный ресурс] / Эмили Нагоски. – 2016. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/453481>.
9. Варламова Д. Секс. От нейробиологии либидо до виртуального порно : научно-популярный гид [Электронный ресурс] / Дарья Варламова, Елена Фоер. – 2018. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/527780>.
10. Гурни К. Зачем женщине секс? Что мешает нам заниматься любовью с наслаждением [Электронный ресурс] / Карен Гурни. – 2020. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/598021>.
11. Вульф Н. Вагина: новая история женской сексуальности [Электронный ресурс] / Наоми Вульф. – 2014. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/596959>.
12. Минц Л. Точка наслаждения [Электронный ресурс] / Лори Минц. – 2018. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/531097>.
13. Макарова Е. Bravo, Penis! Об интимной жизни глазами врача [Электронный ресурс] / Екатерина Макарова. – 2019. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/543751>.
14. Роуч М. Секс для науки. Наука для секса [Электронный ресурс] / Мэри Роуч. – 2016. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/484984>.
15. Психогигиена и профилактика сексуального здоровья [Электронный ресурс] / И. Ф. Дьяконов, Т. И. Дьяконова, А. А. Краснов, Б. В. Овчинников. – 2015. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/577133>.
16. Джоанидис П. Библия секса [Электронный ресурс] / Пол Джоанидис. – 2015. – Режим доступа: <http://flibusta.is/b/115565>.